

Ag Cur Síos ar an Aimsir

Aimsir

Bhi ceacht Gaelge ar siúl i rang a ceathair.
Thug an múinteoir cárta do gach grúpa.
Bhi na páistí ag obair le chéile.
‘Féach ar an bpictiúr – conas atá an aimsir?’ a dúirt an múinteoir.

Tá sé scamallach agus dorcha.

1

Maith thú!

Tá an ghrian ag taitneamh agus tá sé te.

2

Maith thú!

Tá sé fuar agus tá sé ag cur sneachta.

3

Maith thú!

Féachaigi amach an fhuinneog ...

3

Tá sé gaofar ach tá an ghrian ag taitneamh.

CEISTEANNA

- 1 Cad a bhí ar siúl i rang a ceathair?
(What was going on in fourth class?)
- 2 Cad a thug an múinteoir do gach grúpa?
(What did the teacher give to each group?)
- 3 An raibh na páistí ag obair le chéile?
(Were the children working together?)
- 4 Conas atá an aimsir sa chéad phictiúr?
(How is the weather in the first picture?)
- 5 Conas atá an aimsir inniu? (How is the weather today?)

FOCLÓIR

ceacht lesson cárta card
ag obair le chéile working together
scamallach agus dorcha cloudy and dark
gaofar windy

Réamhaisnéis na hAimsire

Seo réamhaisnéis na haimsire.
Beidh lá breá ann amárach.
Beidh sé tirim agus grianmhar.
Beidh sé geal agus te.
Ní bheidh sé ag cur báistí.
Beidh an aimsir mar seo don tseachtain ar fad.
Bain taitneamh as! Slán go fóill!

CEISTEANNA

Ceist nua: *An mbeidh? Beidh/Ní bheidh.*

- 1 Conas a bheidh an lá amárach?
(How will the day be tomorrow?)
- 2 An mbeidh sé tirim nó fluch? *(Will it be dry or wet?)*
- 3 An mbeidh sé geal nó dorcha? *(Will it be bright or dark?)*
- 4 An mbeidh sé ag cur báistí? *(Will it be raining?)*
- 5 An mbeidh an aimsir mar seo don bhliain ar fad?
(Will the weather be like this for the whole year?)

FOCLÓIR

réamhaisnéis na haimsire *weather forecast*
beidh sé *it will be* geal *bright*
ní bheidh sé *it will not be*
mar seo don tseachtain *like this for the week*

An Fómhar

Is breá liom an fómhar, is breá liom an aimsir agus na dathanna óille.
Ní bhíonn an aimsir rófhuar agus bíonn sé geal.
Bíonn na duilleoga ag titim agus téann an ghráinneóg a chodladh.
Bíonn na hoicheanta ag dul i bhfad.
Is aoibhinn liom an trá san fhómhar.
Bíonn sí ciúin, níl sí dubh le daoine.
Is maith liom a bheith ag siúl san fhómhar.

CEISTEANNA

- 1 Cén séasúr atá ann? (*What season is it?*)
- 2 Conas a bhíonn an aimsir san fhómhar?
(*What is the weather like in autumn?*)
- 3 Cé a théann a chodladh? (*Who goes to sleep?*)
- 4 An mbíonn na laethanta ag dul i bhfad?
(*Do the days get longer?*)
- 5 Conas atá an trá san fhómhar?
(*How is the beach in autumn?*)

FOCLÓIR

duilleoga leaves gráinneóg hedgehog
na hoicheanta the nights ag dul i bhfad getting longer
is aoibhinn liom... I love... dubh le daoine crowded

Éadaí Tirime

Bhi Cormac agus Conor ag siúl abhaile
ón scoil.
Go tobann, tháinig scamail mhóra dhubha.

Thosaigh sé ag stealladh báistí.
Rith siad abhaile ar nós na gaoithe.

Bhi na héidi scoile fliuch go craiceann.
'Rithigi suas an staighre agus cuirigi éadaí
tirime oraibh,' orsa Mamai.

Shiúil siad síos an staighre ina gcuid
pitséamaí.
Bhi siad tirim agus te ansin.

CEISTEANNA

- 1 An raibh Cormac agus Conor ag siúl go dtí an siopa?
(Were Cormac and Conor walking to the shop?)
- 2 Cad a tharla go tobann? (What happened suddenly?)
- 3 Ar rith siad abhaile go mall nó go tapaidh?
(Did they run home slowly or quickly?)
- 4 Cad a dúirt Mamai? (What did Mammy say?)
- 5 Ar shiúil siad suas an staighre ina gcuid pitséamaí?
(Did they walk up the stairs in their pyjamas?)

FOCLÓIR

éadaí tirime dry clothes
abhaile ón scoil home from school
go tobann suddenly
scamail clouds ag stealladh báistí lashing rain
ar nós na gaoithe as fast as the wind
fliuch go craiceann soaked to the skin

Lá Sneachta

Bhí an sneachta ag titim go trom taobh amuigh.
'Cá bhfuil Bongo?' arsa Áine.
'Níl a fhios agam,' a d'fhreagair Mamai.

Chuaigh Mamai agus Áine dá lorg.
D'fhéach siad sa teach, ní raibh sí ann.

D'fhéach siad sa ghairdín, ní raibh sí ann.

D'fhéach Mamai sa gharáiste. Bhí Bongo ina codladh faoi na seanbhlaincíd!

CEISTEANNA

- 1 Cén saghas aimsire a bhí ann? (What was the weather like?)
- 2 Cé a chuaigh ag lorg Bongo? (Who went looking for Bongo?)
- 3 Cár fhéach siad ar dtús? (Where did they look first?)
- 4 An raibh sí ann? (Was she there?)
- 5 Cá raibh sí? (Where was she?)

FOCLÓIR

ag titim *falling* go trom *heavily*
dá lorg *looking for her*
ní raibh sí ann *she wasn't there*
faoi na seanbhlaincíd *under the old blankets*

Chuala mé an Ghaoth

Chuala mé an ghaoth,
Ag bualadh na bhfuinneog.
Ag cnagadh ar an doirse,
Ag séideadh na nduilleog.

Chuala mé an ghaoth,
Ag luascadh na gcrann,
Ag leagan na slinnte,
Anuas ón díon.

Chuala mé an ghaoth,
An oíche go léir,
Ag séideadh na
fearthainne,
Tríd an aer.

Le Colm Mac Lochlainn

GNÍOMH

Léigh agus foghlaim an dán. (Read and learn the poem.)

FOCLÓIR

ag bualadh *hitting* ag cnagadh *knocking*
ag luascadh *swinging* na slinnte *the slates*
díon *roof*
ag séideadh na fearthainne *blowing the rain*

Ag Obair sa Ghairdín

An Satharn a bhí ann. Bhi sé geal agus tirim.
Bhí Mamai ag féachaint amach an fhuinneog.
Bhí an gairdín trína chéile tar éis na drochaimsire.

Chuaigh an chlann amach sa ghairdín.
Thóg Daidí an lomaire faiche amach agus bhain sé an féar.
Chuir Mamai lámhainní uirthi agus phioc sí na fiailí.
Bhailigh na páistí an bruscar agus chuir siad isteach sa mhála é.

CEISTEANNA

- 1 Cén lá a bhí ann? (What day was it?)
- 2 An raibh Mamai ag féachaint amach an doras? (Was Mammai looking out the door?)
- 3 Conas a bhí an gairdín? (How was the garden?)
- 4 Cad a rinne Daidí? (What did Daddy do?)
- 5 Cad a rinne na páistí? (What did the children do?)

Bhí an gairdín go hálainn.

FOCLÓIR

trína chéile in a mess drochaimsir bad weather
lomaire faiche lawnmower fiailí weeds